

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 7

16. února 2020

Cena: 8 Kč

Radost v Ostravě

V neděli 26. ledna jsme měli ve Svinově slavnost. Poté, co jsme před 14 dny slavili svátek Křtu Páně a v té souvislosti nemohli opomenout 100 let od vyhlášení Církve československé, měli jsme tentokrát unikátní příležitost oslavit i takto dlouhý lidský život, konkrétně naší sestry Milady Matouškové, narozené 25. ledna 1920.

Pokud bratr historik Martin Jindra definoval prvorepublikového člena jako příslušníka ČSNS a Sokola, pak v případě naší vzácné jubilanťky to přesně sedí. A na Masaryka nedá dopustit! Jak v nedávném čísle Českého zápasu výstižně napsal bratr farář Volkman: Kdybychom časový interval 100 let vztáhli na lidský život, potom se jedná o dlouhý a pozeňnaný věk, kterého se sice dožívá čím dál více lidí, ale přesto je stále vzácným a spíše ojedinělým.

Vzácný je tento život nejen dlouhověkostí, ale především stále pro posluchače těžko uvěřitelnou myšlenkovou bohatostí, paměť oživující dávné události, vybavující si jména i místa téměř zapomenutá. „Kronika

Svinova“ – i tak se jí s úctou říká, ačkoli ona se hrdě hlásí k tomu, že je z Dubí. Pro většinu sester a bratří je to ale prostě sestra Miládka, která má stále zájem o dění v tomto státě, v církvi, v obci. Nutno dodat, že se orientuje dobře a připomínky má trefné. Stále se pravidelně zúčastňuje bohoslužeb, což třeba mnozí i o generace mladší např. ze zdravotních důvodů nemohou. Její dva synové jsou ochotní ji do společenství zavést a zase odvézt domů a tohoto „servisu“, který také není samozřejmý, sestra Miládka pořád využívá. Synovská láska a úcta k mamince, žijící několik desetiletí jako vdova, je inspi-

rativní i dojemná. Mám-li jako farář při této příležitosti uvést nějakou vzpomínku, pak oceňuji, jak ve svém již pozeňnaném věku se mnou a dalšími ochotně navštěvovala sestry v Domově důchodců v Ostravě - Zábřehu. Stáří přináší komplikace, trable, nepříjemnosti. Zde však vždy zvítězila touha se vidět a sdílet své radosti i starosti.

Svou návštěvu avizoval dopředu i bratr olomoucký biskup Rudolf Göbel, který ve Svinově začínal, s drahou oslavenkyní se samozřejmě velmi dobře zná a do Svinova vždy rád zavítá. Vzpomněl, jak mu radou pomáhala v začátcích, kdy se ještě jako student - jáhen snažil seznamovat s duchovenskou praxí. Ocenil její dobrosrdečnost a moudrost. Posléze se s blahopřáním přidali ostatní. Ani v této chvíli neztratila sestra Matoušková smysl pro humor a nadhled, což potvrdila slibem o devět let mladší kamarádce Boženě Tiché, že si počká na její sté narozeniny! Co dodat. Prožili jsme krásnou neděli, setkání, co zahřálo na duši a na které budeme dlouho vzpomínat. Přejeme sestře Matouškové pevné zdraví, hodně radosti, spokojenosti, krásných chvil a vyprošujeme hojnost Božího požehnání!

Tomáš Chytil, fotografie: A. Bosák

Vzácný host karlínského sboru

Na setkání uspořádaném NO Praha 8 – Karlín, Dialogem na cestě a Pražským klubem spisovatelů 21. ledna zazněly písničky a bonmoty v podání „dosud žijícího národního pokladu“ Jana Vodňanského. Tento titul udělil již před více než dvaceti lety ministr kultury Pavel Dostál, který měl obdobný smysl pro humor a recesi jako karlínský host.

Spisovatel, básník, textař, skladatel, performer a vysokoškolský pedagog Jan Vodňanský je autorem více než čtyř desítek knih. Pro jeho texty jsou typickými prvky vytříbený intelektuální humor, propojení nečekaných rovin – například opery či šachového zápasu s hokejovým komentářem a podobně. Je totiž mistrem absurdního humoru a geniální zkratky. Publikum odměnilo vystoupení dlouhým potleskem. **Václav Strachota**

Stavba chrámu Václava Žďárského

Dopoledne 24. ledna 2020 byl Vašek převezen na druhý břeh ke svému nebeskému tátovi. Nebyl jen kněz, ale i písničkář, básník, prozaik a radostný služebník evangelia. Chtěl studovat konzervatoř, ale nepřijali jej, a tak nastoupil na brigádu do Synthesie Semtín, která se mu nakonec protáhla na 22 let. V polovině 80. let, kdy se zařadil mezi „psavce“ křesťansky orientované literární Skupiny XXVI, se marně pokoušel přihlásit na teologická studia. Složil tedy alespoň zkoušky z teologického minima a začal působit jako laický kazatel. Díky pádu komunismu mohl být v červenci 1990 v pardubickém Husově sboru vysvěcen na jáhna a v roce 2003 v Novém Bydžově na kněze. Coby duchovní CČSH, se kterou nechtěl coby farářský synek mít v 15 letech nic společného, postupně sloužil v Přelouči a v Novém Bydžově. Napsal několik básnických sbírek a novelu plnou víry v člověka a naděje Chemička, má láska.

Václav se začal po světě rozkoukávat ve Vrchlabí, kde se 26. listopadu 1951 narodil do farářské rodiny. Dětství v České Třebové prožil s vlaky, které se staly jeho celoživotní láskou. Po středoškolských studiích nebyl přijat na konzervatoř a nastoupil coby brigádník do Synthesie Semtín. V období dospívání u něj vyvrcholil vzor k institucionální církvi, která v jeho očích přestala plnit svou funkci. Ve fabrice jako dělník a provozní chemik nakonec prožil 22 let. Svě vzpomínky na tuto dobu zachytil v knize: Chemička, má láska. Rozsahem útlé dílko vypravuje o „drobných lidičkách“ a jejich bytí v pardubické fabrice. Na první pohled by její čtenář mohl zapochybovat nad tím, jak souvisí „pravzlaštín, chemii čpící svět“ mezi káděmi, kotli a sudy plnými chemikálií s kněžskou službou. Knihu totiž Václav Žďárský napsal až za časů svého farářování. Ale ony i chemičky mají své „nebe“, a možná je dokonce barevnější nežli to církevní, vždyť se v něm pohybují „podivuhodně zbarvení dělníci v rozežraných, polátaných, barvami zapráskaných modrákách“. Bratr Václav, který zná a má pochopení pro lidské slabosti a člověčinu, čtenářům v knize dává nahlédnout do životů pábítelů a jurodivých postavíček ze Synthesie Semtín, mezi kterými prožil více než dvacet let. Roky v opojení: „Chlastalo se v hospodách, chlastalo se i v podniku...“, kdy si i velký Vladimír Iljič Lenin „sedl na zadek“, a kdy strana přebudovala „obchůdky s devocionáliemi na veřejné záchodky. Symbolika jasná: Směřujeme již ne k Bohu, ale do hajzlu!“ Ale stejně tak roky, kdy nikdo z člověka nesejmul jeho zrození pro světlo: „...po létech jsem se zase modlil, při čemž jsem zjistil, že

Kněžské svěcení bratra Václava v roce 2003, Nový Bydžov

tento způsob komunikace opravdu funguje. Díky Pavlovi (Ing. Pavel Kamp, laický kazatel Církve bratrské – pozn. autora) jsem pochopil, že opravdový život – to není jen čest práci, dřina a chlast.“

Na stránkách Skupiny XXVI směřování knihy čtenářstvu poodkryl Václavův přítel, básník, šumavský „samotář“ a meteorolog Roman Szpuk: „Vaškův jazyk misty hraničí s drsností undergroundových tvůrců. V jeho krátkých prózách to občas zajiskří drsností, která tu není samoúčelná, spíš ilustruje autorův až něžný vztah ke všem samorostům a podivínům, tak jak je představovalo prostředí chemičky. Jde vlastně o výstavu tváří, osudů, srdcí, postav, galérií, ze které si návštěvník odnáší hluboké pochopení a lásku k lidem. Autorovi žádná slabost není cizí. Dokáže přijmout kohokoliv, snad kromě těch distingovaných, vybranou mluvou oplývající, svatými úsměvy zářících hajzlů. Neodepisuje však nikoho. Křesťanská naděje patří k Vaškovi neoddělitelně, jako schopnost dělat si legraci sám ze sebe a ze svých handicapů.“

Od 80. let začal Vaškův život nabírat nový směr. Životní změnu nastartovala událost, kdy málem zahynul pod projíždějícím vlakem. „Tam ke mně Bůh mluvil.“ Postupně seznával, že bez Boha si nevystačí, a začal se rozhlížet, po které řeči víry by se mohl ubírat. Nakonec zakotvil v Církvi bratrské v Pardubicích, což tehdy bylo otevřené společenství, kde se hojně scházela mládež. Neshody se začaly objevovat až s příchodem kazatele E. Ruckého z vojenské služby. „On už mě začal štvát, přestože jsem ho ještě neznal. Všichni mluvili o tom, až se Evald vrátí, jak to v Pardubicích pozvedne. To bylo jako druhý příchod Pána Ježíše. Evald se vrátil z vojny a začal tam vše dirigovat. Všichni mu chystali byt. To by stálo za nějakou povídku. To bylo jak nějaké probuzení. Starý, mladý chystali byt. Evald tam jen stál a dirigoval: ‚Ty přivezeš skříň, ty zajdi pro zrcadlo...‘ A já jsem v tom také účinkoval a říkám mu: ‚Evalde, nemohl by sis pro to zrcadlo zajít sám? Já teď tady něco dělám.‘ A on mi na to řekne: ‚Mne Duch svatý tímto nepověřil, Dokončení na str. 3

Psali jsme před sto lety

O Jugoslavií do Jugoslavií! Chorvatské duchovenstvo jde souhlasně s naším hnutím reformním. V listopadu loňského roku podali duchovní na sjezdu záhřebském pamětní spis tamnímu arcibiskupovi, žádající povolení týchž reformem, o jaké žádalo duchovenstvo české. Nyní vyžádali si dalších informací od nás, čemuž my milerádi vyhovíme. Jsme však bratřím Chorvatům tou upřímnou radou, aby dohodli se o reformní snahy nábožensko-církevní s bratry Srby a utvořili církevní jednotu. Jinak budou nyní jejich nepřátelé využívat církevně-náboženského jejich rozporu neustále k největší škodě jejich kultury a bezpečnosti národně-politické. Nynější doba, k sjednocení nábožensko-kulturnímu vybízející, dala na sebe čekati 1000 let, a nevrátí se opět třeba ani za 1000 let, pakli jí bratři Chorvati a Srbové neporozumí. Proto voláme do sesterské Jugoslavií z Čech a prosíme: Bratři, dohodněte se a sjednotte!!! Když „jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech“, necht' jest i národ váš jeden! Jste jedna krev; budiž i modlitba vaše jednotna! A nebude bezpečných Jugoslávů, nepůjdet-li i vy, bratři Slovinci, s církvi jugoslávskou za jedno!

Dr. F. Právo národa 19. 2. 1920, s. 6

Vzpomínka na prof. Pokorného

Po 18. lednu 2020 nás zastihla smutná zpráva, že tento dočasný svět opustil profesor Petr Pokorný, emeritní novozákoník Evangelické teologické fakulty UK. Ve věku téměř osmdesáti sedmi let, z nichž víc než půlstoletí strávil na fakultě.

Kromě jeho kolegů a žáků ho zná také širší čtenářská obec, a nejen církevní. Je autorem mnoha knih o Novém zákoně – studijních pomůcek, ale i knih populárních. V jeho záběru byla také širší oblast řecké kultury, byl znalcem koptštiny, známé jsou jeho knihy o gnosi. Důležitá je i jeho činnost překladatelská. Účast na Ekumenickém překladu Bible – a byl nejen jedním z překladatelů, ale též předsedou jeho novozákonní komise – znamená, že se jeho dílo používá denně a bude používat ještě hodně dlouho. Zvláštní význam mají pak překlady ze zmíněné

koptštiny z dob, kdy ji u nás neovládal téměř nikdo.

Pro mne osobně to byl učitel, na něhož jsem vždycky rád vzpomínal. Udělal pro mne rozhodně více, než co byla jeho povinnost.

Nekrology pana profesora napsali a napíšu další lidé. Avšak já bych zde rád uvedl ještě jednu věc: Z osmi profesorů, kteří mne učili na tehdejší Komenského fakultě, to byl učitel poslední. Studoval jsem z větší části ještě za komunismu. Třetí ročník – odpovídající dnešnímu titulu bakalář – jsem ukončil v roce 1989. Fakulta po sametové revoluci změnila název a trochu i identitu – dnes je to Evangelická teologická fakulta. Jistěže je kontinuita mezi tehdejší Komenského a nynější Evangelickou fakultou. Ale Komenského evangelická bohoslovecká fakulta, tehdy ještě nikoli Univerzity Karlovy – to byla škola, která představovala jakousi oázu

v poušti. Dnešní studenti už mnoho nevědí o tom, jaké věci se učily např. na Filosofické fakultě, o čem všem se nesmělo mluvit, jak bylo tehdy málo dobré literatury, co za knihy se vydávalo a co se vydávat nemohlo, přičemž knihy ze Západu byly obtížně dostupné (uvažme také, že studenti ještě neumějí dobře potřebné jazyky), kontakty se západními zeměmi byly obtížné z důvodu nejen finančních, ale především kvůli výjezdním doložkám (ví ještě dnešní mladá generace, co to bylo?). A za této situace fungovala v Praze škola, která těmto problémům dokázala úspěšně čelit. A která měla výbornou pověst i na Západě, ostatně tam studovali i zahraniční studenti. I dnešní fakulta – tedy už Evangelická – má výbornou úroveň, ovšem dnes už je to v prostředí jiných vysokých škol, které jsou na úrovni také. Už to není ta oáza na poušti jako kdysi. Byť je to tak samozřejmě lepší.

Odchod posledního profesora je jakousi tečkou i za touto širší minulostí ...

Pavel Benda

Cyklus „Historia magistra vitae“ přednášek ke stému výročí ČČSH

Knihovna Dr. Františka Kováře,
(Wuchterlova 5, Praha 6 - Dejvice, 5. patro)

20. února od 18:00 hodin

Mgr. Martin Vaňáč, Ph.D. (ETF UK)

Téma: Dějiny Husovy evangelické bohoslovecké fakulty
s ohledem k pedagogům a studujícím z ČČSH

Nejprve je potřeba, abychom si uvědomili a uměli vyjádřit, co z nás dělá křesťany. Vedle důrazu na to, ŽE Ježíš je klíčovou postavou lidské naděje a že mu máme věřit, bude potřebí připomenout, CO Ježíš dělal a učil, co nám říká celý jeho příběh, v čem ho máme následovat. Je zajímavé, že právě Ježíšovo Kázání na hoře, přestože je i mnoho křesťanů pokládalo za idealistickou vizi, poznamenalo dějiny: Překonání apartheidu a přetvoření Indie i Jižní Afriky ve stabilní demokratické země (M. L. King, N. Mandela). Stejně jako překonání kolonialismu v Indii (M. Gándhí) - události světového dosahu - byly dosaženy nenásilně a inspirovány Kázáním na hoře, a to Gándhí sám nebyl křesťan! Evangelium tu přesáhlo hranice církve. Dědictví křesťanské kultury se také stalo součástí Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku všech zemí EU. Podle ní mají ženy, mladiství a osoby zdravotně postižené právo na zvýšenou ochranu, občané v hmotné nouzi mají právo na podporu od státu, občanům tvořícím náboženské nebo etnické menšiny se zaručuje všestranný rozvoj a cizinec může být vyhoštěn jen v případech vymezených zákonem. Inspirace je jasná. Vzpomeňme, jak se Ježíš podle evangelií zastával chudých, nemocných, žen, dětí nebo Samařanů. Je překvapivé, jak právě v sekulární době se to, co učil Ježíš, dostalo do ústav mnoha zemí světa. Křesťané si to ještě ani pořádně neuvědomili a není nám ještě zcela jasné, jak to využít. Jedno je ale jisté, Ježíšovo evangelium působí ve světě i mimo církev.

Obnova církve tak začne tam, kde si jako křesťané začneme uvědomovat toto Ježíšovo působení mimo hranice církve a přiznáme se k němu. Není to celé evangelium. Když říkáme, že Ježíše Bůh vzkřísil, znamená to především, že člověk ani ve smrti není od Boha opuštěn a jeho život se stává součástí nového života a vstupuje do společenství s Bohem. Ale to by nemělo smysl, kdybychom neměli vizi „království Božího“ jako obrazu cílové skutečnosti, která zahrne všechno dobré, co v dějinách vzniklo. To je předpoklad nového začátku a začátek nového modelu postavení a poslání církve...

Z kázání P. Pokorného na Růžovém paloučku 3. 7. 2016

Zdroj: www.christnet.cz

Z kazatelského plánu

Šestá neděle po Zjevení

Bud' mi skálou záštitnou, bud' opevněným domem pro mou spásu. Tys můj skalní štít a pevná tvrz má, ved' mě pro své jméno a doved' mě k cíli.

(Žalm 31,3-4)

První čtení z Písma: Deuteronomium 30,15-20

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Panovníku Hospodine, ty jsi posíloval všech, kdo v tebe věří. Milostivě přijmi naše modlitby, neboť jsme slabí a bez tebe nemůžeme činit nic dobrého. Svou milostí nám pomáhej zachovávat tvá přikázání, abychom se ti líbili v myšlenkách i ve skutcích! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 3,1-9

Evangelium: Matouš 5,21-37

Verše k obětování: Matouš 5,23-24

Verše k požehnání: Žalm 119,12-13

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nás u svého stolu sytíš nebeskou radostí a pokojem. Dej, ať neustále toužíme po pravém životě! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 48, 54, 182, 291, 295, 307

Nad Písmem

Příliš vysoká latka

Mt 5,21-37

Část Matoušova evangelia pro tuto neděli může na první pohled vypadat nezvykle dlouhá. Když si ji ale přečteme, zapomeneme okamžitě na její rozsah, protože budeme pravděpodobně zaraženi ne délkou, ale náročností čteného textu. Jedna z prvních reakcí by mohla být něco ve smyslu „No, tak to jsem v háji, tohle přece nejde dokázat“, popř. „On to Ježíš určitě myslel jinak, v tom je něco ukryto,“ což už je první známka alibismu a vlastně prohry.

Neřekl bych, že nám Ježíš skrývá významy svých slov tak, abychom je nebyli schopni pochopit. Chce ale po nás, abychom se zastavili a zamysleli. V dnešní době to nemáme ve zvyku, spíše si to tak přečteme, řekneme si „To nejde!“ a čteme bez přemýšlení dál. Zkusme alespoň nyní společně jiný postup. Co se to tu vlastně děje? Jde o část kázání na hoře. Takovéto promluvy jsou specifickým útvarům, nejsou manuálem na život v dnešním slova smyslu. Ježíš říká, jaký by byl ideální vzorec našeho chování. Ideál se pozná podle toho, že nenastává.

A když už nastává, tak jen na velice krátkou chvíli. Náš život má k takovému ideálu směřovat, má k němu směřovat celý život. Celý život, to znamená, že nikdy není hotovo, nikdy tam opravdově a definitivně nejsme. Ježíš nám tu vlastně ukazuje cestu, klade na nás maximální nároky, abychom nikdy nepodlehli sebeuspokojení. Máme dávat pozor, abychom se vlastní lehkomyšlností nezvrátne nepoškodili. A to ani tělesně, ale hlavně duševně. Často totiž trápíme sami sebe. Nikdy se vám nestalo, že jste něco nezvládli, třeba i jen nechtěně ublížili a pak vás mučilo svědomí, nedovolovalo spát a jíst? Nebylo to opravdu v tu chvíli peklo na zemi? Proč před nás klade náš milující Pán a Bratr Ježíš takové nároky,

když přece ví, jací my lidé jsme? Abychom podle nich jednali, a když už podle nich nejednáme, abychom to věděli. Abychom věděli, že v tuhle chvíli to není zcela v pořádku. Abychom zkrátka měli svou sebereflexi o co opřít, abychom vždy viděli na své cestě maják, abychom, když už třeba sejdem z cesty, neztratili úplně směr. A na závěr – zkusme opravdu říkat jasné ano a jasné ne. Alespoň v případech, kdy jsme si jisti. Často nás svazuje strach říct jasné slovo. Ale co už jiného má křesťan dělat, než říct jasné ne zlu, když se děje? Musíme se to učit, nejde to hned a samo od sebe. Když ale poprosíme Krista o pomoc, tak se to společně časem určitě naučíme. Amen.

Vladislav Pek

Pane Ježíši, prosíme tě, dávej nám sílu a vytrvalost, abychom hledali a nacházeli cestu, kterou nám ukazuješ. Hlídej si nás, ať jsme v životě vedeni tvým slovem a neutikáme mu, když se nám zdá příliš náročné. Amen.

Stavba chrámu ...

Dokončení ze str. 1
já jsem tady od jiných věcí'. Já jsem se našel a řekl jsem mu: 'Mně teď Duch svatý sdělil, že mám jít domů.' A sebral jsem se a šel jsem. Skončilo to tak, že si mě Evald zavolal na kobereček a řekl mi, že ČČSH nemá právo na život a že nemůžu sedět na dvou židlích. Tak jsem slezl z té jejich."

Trnitá cesta zpět do ČČSH, v níž jeho otec sloužil od roku 1924, vedla přes faráře Antonína Jelínka. Poprvé se s tímto knězem, který na sebe dokázal „nabalovat“ mládež, setkal v Pardubicích, kde Tonda Jelínek konal ve sboru bohosloveckou praxi. V roce 1983 byl ustanoven v Heřmanově Městci, kde s početnou mládeží pořádal výlety, putovní tábory, přicházeli mezi ně i chartisté. Setkání mládeže tehdy začal navštěvovat také Václav.

Farář Antonín Jelínek stál také za prvním veřejným vystoupením Václava Žďárského coby písničkáře v rozhlase u muzikanta a písničkáře Karla Vepřeka. Později Václav přešaltoval od písniček k poezii. Napsal několik básnických sbírek (*Houpačka, Akční nabídka, Pták pokadil mi hlavu*), v roce 2018 mu díky hradecké diecézi vyšla zatím poslední sbírka básní pro děti *Boží ZOO* s ilustracemi profesorky Ivany Noble. Autorská čtení si Václav, dokud mu to nemoc umožňovala, sám doprovázel na piano. V polovině 90. let společně s kamarády – farářem Josefem Švehlou a Antonínem Míkem – během jednoho dne natočil doma v bytě ze zhudebněných básní a textů autorské CD *Pyroman*.

Psaní bylo pro Václava ventilem, očistcem, soubojem o víru či způsobem léčby – od roku 2001 se u něj začaly projevoovat příznaky Parkinsonovy choroby. Poezii miloval pro „zkratku“, která na krátké ploše přináší zdroj k zamyšlení. Jeho dvor-

ním vydavatelem byl Erwin Kukuczka, jenž dodnes drží samizdatovou edici Louč. Při jednom z našich setkání se Václav rozpovídal, kde nachází inspiraci pro psaní poezie. Jako příklad uvádí báseň Mženi: „Mží. Kněz v komži slouží mši. V kostele omšelém hlas šelem neuslyšíš. Venku mží do louží. V kaluži nebe dnes neuvidíš. V kostele omšelém láska mží do duší. Tahle báseň mě napadla, když jsme šli kdysi dávno na vandr. Bylo to na Velikonoce. Na Velký pátek jsme vlezli do katolického kostela ve Žluticích. Mladý kněz tam sloužil úplně sám, tam nebyla noha. My jsme tam přišli, tři vandráci a on nám říkal: 'Vy jste mně zachránili Velikonoce.' Ale sloužil prostě. To bylo ještě za komunistů.“

Psaní a hledání přivedly Vaška v roce 1985 do literární skupiny XXVI, která povstala na Silvestra 1982 v Jizerských horách na římskokatolické faře v Příchovicích, kde v té době sloužil P. Miroslav Šimáček. Skupinu, jež dostala označení číslovkou XXVI podle někdejšího kódu pro Řím v diplomatické poště, zakládali básníci Roman Szpuk, Pavel Kukal a Květa Brožová-Jankovičová. Roztodivní „psavci“ se v Příchovicích pravidelně scházeli minimálně čtyřikrát do roka. Od roku 1987 se rozrůstající uskupení Don Quijotů a „žebráků Božích“ pod silicím tlakem Státní bezpečnosti uchýlilo pod ochranu dalších dobrodinců na rozličných místech republiky.

Skupinu XXVI netvořili v druhé polovině 80. let zavedení autoři, jejichž verše by byly předkládány dětem na školách a diskutovali by o nich literární vědci. Vznikla strana všech elit, a to jak elity disidentské, tak elity vládní. V zachovávaní poezie převažovalo u většiny sdílení nad sdělením. Jak napsali v úvodu

k samizdatovému almanachu v roce 1987 jeho editoři: „*Chceme posílit znavené, ukázat na přehlížené, vyčistit obzor pro izolované. Chceme, aby plačící věděli, že se s nimi někdo směje. Pokud se nám to alespoň z části povede, budeme věřit, že tento sborník, vytvořený k oslavě Pána, splnil svůj účel.*“ Mezi literáty, které nikdo nepovzbuzoval úctou ani pronásledováním, si Václav Žďárský našel několik přátel.

Příchovická setkání monitorovala Státní bezpečnost, která měla na faře ukryto odposlouchávací zařízení. Václav, který v 80. letech stále pracoval ve fabrice, však nebyl pro návštěvy Příchovic nikterak perzekvován. Přesto dal režim i jemu pocítit, že jako dítě z farářské rodiny není plnohodnotným občanem socialistické společnosti. Když se v polovině 80. let pokoušel přihlásit na teologická studia, bylo mu naznačeno, že na Husově československé bohoslovecké fakultě není vítán. Ani ho to vzhledem k panující atmosféře nemrzelo. Po vnitřním boji složil

Vyvanutí Za Václavem Žďárským...

Jen povzdech užaslý
zazněl
jako když praskne
sklínka tichým zvukem
chvějící se struny
Jako když rozlomí se
ledová kra
a obě části se tiše vzdalují
Jako když se rozbije socha
či váza
do marných střepů
k neslepení
Jako když rozejdou se
láska s láskou
a vzpomínky náhle mají
hrany
co tolik bolí...

Stanislav Kubín

alespoň zkoušky z teologického minima a začal působit jako laický kazatel. V té době jej přítel Zdeněk Martiš přivedl do rodiny pardubického tiskaře Václava Vokolky. Mohl tak poznávat ryzí víru Květy Vokolkové i tvůrčí život jejich bratrů, zejména malíře a sochaře Vojmíra. Už to vypadalo, že Václavova budoucnost zůstane spojena s kotlí a sudy plnými chemikálií, až přišel listopad 1989. „Rozhodl jsem se, že si život zařídím jinak, že jsem ve fabrice vlastně docela spokojený. V té chvíli přišel rok 1989. A v roce 1990 na jaře jsme opravovali fasádu v Pardubicích na kostele a dole zastavilo auto. Vystoupil biskup Tuček a volal na mě, jak Ježíš na Zachea: 'Václave, slez dolů, jestli chceš sloužit, tak mi to řekni hned!' Tak jsem mu to řekl hned. Nějaké modlitby, to tam nepřipadalo v úvahu... Tak jsem se ocitl zase ve službě.“

V červenci 1990 byl Václav v pardubickém sboru vysvěcen na jáhna a ustanoven duchovním v Přelouči. Po sedmi letech se stěhoval do Nového Bydžova. Kněžské svěcení obdržel mimo jiných od přítele, bis-

kupa Štěpána Kláska, v říjnu 2003. Vedle služby v Novém Bydžově v posledních letech působil rovněž mezi pacienty s Parkinsonovou chorobou. Smysl své farářské služby popsal Vašek lakonicky: „*Farář by měl dát lidem trošku naděje, nějakou perspektivu. Nejen když se daří, ale i do těch našich průserů. Teď ty spolupacienti, to je příklad. Pro mě je třeba důležité, že neskáčou z okna.*“ Druhým dechem dodal, že nejsilnější popud k naplnění naší lidskosti vyrůstá z Kristových slov: „*Amen, pravím vám, cokoli jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.*“ (Mt 25,45)

V souladu s tvůrci Otokarem Březinou, Františkem Bílkem či literárním kritikem F. X. Šaldou se v rozhovoru pro Iniciály hledač cesty k základům Roman Szpuk vyznal z potřeby přesáhnout se: „*Tvůrce musí postavit chrám a zaplnit jej vesmírem, Bohem či lidmi.*“

Vašek Žďárský tak činil s úžasnou trpělivostí, pokorou a ryzostí prostou pokrytectví. Díky, budeš nám chybět. **Martin Jindra**

Stalo se ...

Dokončení z minulého čísla
Milí přátelé, v tom našem jubilejním roce jsem se trochu ohlédla za roky církve, na které se pamatuji. Říkám si, že by bylo dobré, kdyby se na vašich stránkách objevily vzpomínky na život v naší církvi. Trochu tím startuji pomyslnou štafetu... **Zdraví Alena Naimanová**

Před 40 lety

Na svém prvním místě jsem vydržela deset let a pak jsme se přestěhovali do Náchoda, kde po smrti bratra faráře Kociána byl asi tři roky provizorní stav. V Náchodě byl velký, teplý byt. Byla to jedna z největších náboženských obcí v diecézi. Pro naše tři děti tu byly i střední školy. Navázala jsem ekumenické kontakty a evangelický farář Strádal měl pro mne hned úkol: „*Jste žena, převezmete Světový den modliteb (žen), to vás bude zajímat.*“ Měl pravdu, v tomto hnutí pracuji na národní úrovni dodnes. V té době jsem ocenila pomoc své maminky, která hned, jakmile mohla jít do důchodu (v 54 letech!), to využila a později i s tatínkem mi hodně v ná-

boženské obci i v rodině pomáhali. Chybělo mi, že v mé obci nebyl schopný pěvecký sbor. Aby se daly na Vánoce zpívat koledy alespoň dvojhlasně, běhala jsem od stolu Páně na balkon k varhanám, připojila se k sopranistkám druhým hlasem a po odzpívání běžela zpět. Můj tatínek se spojil s dirigenty a varhaníky ve Rtyni a v Červeném Kostelci a založili okrskový pěvecký sbor, kde našli uplatnění i jednotlivci z obcí. Zpívali při různých výročích v okolí, také v Betlémské kapli a u Mikuláše při instalaci patriarchy.

Před 30 lety

Nejstarší dcera chodila do výběrové třídy (1 pro celý okres), ale byla jediná, která se nedostala na střední školu. Musela se jít učit na tkadlenu. Místní komunisté se pomstili na ní, když nemohli ublížit její matce-faráře. Naštěstí ředitel učiliště Lenku po měsíci přeřadil do učebního oboru s maturitou, po níž (v r. 1990) odešla do Německa jako au pair a už tam zůstala. Také druhá dcera se nedostala na střední pedagogickou školu, kam chtěla jít. Protože měla náběh na skoliózu, dostala se alespoň (!) na ekonomickou školu.

V Náchodě mne zastihla sametová revoluce. Vlastně už v květnu 1989 jsme zažili něco málo představitelného. Sbor slavil 60 let svého trvání, měl opravenou fasádu i nápis Husův sbor. Když se naposledy předtím fasáda opravovala, nesměl být na ni nápis, protože by byl vidět z hlavní ulice (výpadek k hranicím na Polsko). K výročí jsme vyvěsili do té „zakázané“ ulice banner s nápisem 60 let Husova sboru. Pan malíř, který do té doby psal hlavně hesla „Se Sovětským svazem na věčné časy“ a podobně, nám na to ušetřil materiál a napsal to zadarmo. Kupodivu nám to schválil i církevní tajemník. Něco bylo „ve vzduchu“, dokonce nás veřejně vybízel, ať přemlouváme (!!!) rodiče, aby přihlásili děti na náboženství ve škole. Slibům, že se jim nic nestane, jsme ale nevěřili (měli jsme zkušenosti z doby po roce 1968).

Zpráva o událostech 17. listopadu 1989 se ke mně dostala druhý den večer. Bratr farář Šik měl v Praze spolužáky a konexe a volal nám v sobotu večer první zprávy (včetně té „o smrti“ studenta Šmída). Byli jsme na rozpacích, ale den ode dne bylo jasnější, že nastalo historické rozmezí. Chodili jsme na manifesta-

ce, ale lidé ještě měli trochu strach. Když organizátoři oznámili, že mají film o událostech 17. listopadu v Praze a hledají sál, kde by se to dalo promítnout, nabídla jsem naši zimní modlitebnu, kam se vešlo asi 50-60 lidí. Takové fronty před sborem dosud nestály!

Na náchodském náměstí jsem zažila „létační moment“. Najednou jsem pochopila, že je tu svoboda, po které jsme toužili, a zdálo se mi, že jsem se odlepila nohama od země a že stoupám nahoru, k nebi.

Nastal čas zájmu dovědět se něco o víře, náboženství, církvích. Před Vánoci jsme uspořádali výstavu betlémskou a dětem ze škol vyprávěli o narození Ježíše. Na bohoslužby přišlo víc lidí, mohla jsem mluvit do rozhlasu (v Náchodě bylo studio takzvaného drátáku) a přišla za mnou regionální televize. Ze sboru se vysílaly bohoslužby, opravily se varhany a čekalo se na druhé vysílání bohoslužeb ze sboru s uvedením opravených varhan. V tom týdnu kdosi zapálil u stěny varhan v I. poschodí polystyrén. Varhany našťestí neshořely, jen jejich skříně na jedné straně ohořela a vnitřní osvětlení žárovky nevydrželo. Strop sboru byl očouzený a píšely zanesené mastnými

sazemi. V neděli se však bohoslužby vysílaly, s harmoniem a výzvou k pomoci.

V Náchodě jsem už sloužila deset let a chtěla jsem změnit působiště. Bratr biskup mne přemluvil, abych tam ještě nějaký čas vydržela a pomohla těm, kteří mi věřili. Pěstovali jsme ekumenické kontakty a připravili pro obyvatele města adventní nedělní programy vrcholící večerem v krásném náchodském secesním divadle. Za Římskokatolickou církev tam tehdy působil Zbigniew Czendlik.

Moje třetí dcera se dostala na střední školu svých snů, na pedagogickou školu do Litomyšle. Už jí nikdo nebránil jako jejím sestram.

Před 20 lety

Po 18 letech v Náchodě a v Polici (tu jsem administrovala 5 let) jsme se přestěhovali do Rychnova nad Kněžnou. Manžel šel do předčasného důchodu a pomáhal „za chodu“ opravit byt. K rychnovské obci jsem dostala i kosteleckou a vambereckou náboženskou obec.

Když za námi přijeli naši němečtí přátelé a viděli rozsah prací, které bylo třeba udělat, obrazně řečeno

Pokračování na str.4

Zprávy

Církev československá husitská v Hradci Králové
Vás zve
na diecézní katedru

Jiří Padevět
ABSENCE SVOBODY
české země v letech 1938 až 1953
středa 26. ÚNORA 2020
od 10 hodin

Přednášková síň Sboru kněze Ambrože
Ambrožova 729, HK www.ccsbhk.cz

100 let
Církev československá husitská

KRÁLOVÉHRADSKÁ DIECÉZE
Církev československá husitská

Archeologie Jeruzaléma a jeho okolí - nová data, nové interpretace
Zkoumání Jeruzaléma a jeho okolí se v posledních letech odehrává za české spoluúčasti ve spolupráci s Univerzitou Tel Aviv a Izraelským památkovým úřadem. Archeologické výzkumy v Nachal Refajim, Tel Moca a Městě Davidově, do kterých se pravidelně zapojuje Evangelická teologická fakulta UK a Centrum biblických studií AV ČR, odhalují jednak počátky dějin formování tohoto města, jednak jeho růst a proměny v obdobích zachycených biblickými texty. Na nové a mnohdy nečekané výsledky těchto výzkumů upozorní přednáška vedoucího projektu Filipa Čapka z Evangelické teologické fakulty UK. Vstup volný. **Dne 19. února od 18 h v auditoriu OKV, Maiselova 15, Praha 1, 3. patro.** Pořádá Židovské muzeum v Praze. **red**

Poetický maraton v Karlíně

Původně neplánovaná setkání, takzvaně na poslední chvíli, která vyvstala díky nečekanému impulsu, mívají zvláštní svěžest a půvab. A přesně takto se v prostorách pražské NO v Praze 8 - Karlíně koncem ledna uskutečnil pětijazyčný poetický maraton. Zprostředkovala jej spisovatelka Natálie Nera, kterou oslovil rumunský akademik, spisovatel a básník Mircea Dan Duta. Natálie Nera a Olga Nytrová uváděly básničky a básníky z Rumunska, Moldávie, Francie, Anglie, USA a četly souběžně překlady jejich poezie. Rovněž představily ukázky ze své vlastní tvorby. Více než dvouhodinové setkání milovníků a příznivců poezie mělo úžasnou atmosféru, N. Nera jej vtipně nazvala „literární OSN“. Plusem bylo i třígenerační spektrum zúčastněných umělců. **ON**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Usmířte se!

Doplňte do textu chybějící dvojice písmen - v přeházeném pořadí je najdete v nápovědě.

PO..D P..N..IŠ S..J D.. .. OL..Ř A V..O..N.. SI ..
T..J BR..R .. N..O P..TI T..Ě ..JP..E .. S ..M..

Nápověda:

SE, AT, AR, IŘ, OB, ŘI, ZP, NE, ĚC, OK, NA, ŽE, ME, MÁ,
RV, TÁ, VŮ, AŠ, EŠ, RO, NÍ, US

(Řešení z č. 5: Kázání na hoře.)

Jana Krajčířiková

Matka v divadle Mana

Po téměř padesáti letech se do Prahy vrací divadelní hra Karla Čapka **Matka**. Představitelka hlavní role, herečka Jitka Smutná, o připravované inscenaci říká: „Je dobré si všimnout, že mají muži jiné argumenty než ženy. Ty válku nikdy nevyhlašovaly. Ve válkách veleli, zavřeli někde v klídku, testosteronovi papaláš. Zatímco ženy oplakávaly své mrtvé muže a děti do konce svých smutných životů.“

J. Smutná ztvární v režii Petera Gábora postavu matky už poněkudlikáté. **V divadle Mana při Husově sboru v Praze-Vršovicích 20. února od 19,30 hodin. red**

Inzerát - Louny

NO Louny nabízí za odvoz 5 kostelních lavic ve velmi dobrém stavu o délce 195 cm, výšce 90 cm. V nejširším místě má lavice 50 cm, je třeba připočítat nástavce z obou stran. Odvoz možný ihned. **rsr**

Pohled z portálu

Zveme na pořad Pohled z portálu, který proběhne v rámci cyklu Setkání třetího věku v zasedací síni náboženské obce Praha-Karlín.

Alena Kubečková, která řadu let pracovala jako profesionální divadelní nápověda, z toho 23 let v Národním divadle, bude vyprávět o své zajímavé, ale náročné profesi. Podíváme se na „prkna, jež znamenají svět“ z jiného úhlu - **v úterý 25. 2. od 15 hodin.** Pořádá NO Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8. **red**

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

Koncerty únor a březen 2020

sobota	1. 2. 2020	17:00
pátek	7. 2. 2020	17:00
sobota	15. 2. 2020	17:00
pátek	21. 2. 2020	17:00
sobota	29. 2. 2020	17:00
pátek	3. 3. 2020	17:00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal - varhany
Martina Bauerová - soprán
František Bílek - trubka

J. S. BACH - Toccata and Fugue in D Minor
G. F. HÄNDEL - Messiah
A. VIVALDI - Gloria
C. SAINT-SAËNS - Ave Maria

Změna programu vyhrazena.

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Stalo se ...

Dokončení ze str. 3

„vyhrnuli si rukávy“ a pomohli nám. Zorganizovali sbírky pro opravu střechy, fasády a topení. Luterská farnost ve Weissigu-Schönfeldu u Drážďan je od té doby naší partnerskou obcí.

Rok 2000 jsme oslavili v Rychnově založením tradice setkávání o 1. adventní neděli u vánočního stromu na náměstí se svátečním slovem a písničkou farářky - tedy mne.

S protestantkami z Polska a evangelicami ze Saska jsme založily tradici setkávání žen ze tří zemí, která stále pokračuje a vnáší povědomí o naší církvi do těchto zemí.

Před 10 lety a později

Moje náboženské obce žijí podobně jako ty v okolí. Členů pomalu ubývá. V Rychnově po sloučení s Vamberkem se po každých bohoslužbách scházíme u stolu k občerstvení i k rozhovorům o tom, co je důležité. V posledních letech se o 4. adventní neděli scházíme s dětmi, mladými a dalšími zájemci k setkání spojenému s vánoční hrou. Zapojují se všichni.

Před čtyřmi lety přišly na naše boho-

služby čínské křesťanky, ubytované v kosteleckém azylovém středisku. Zažili jsme s nimi milá setkání při bohoslužbách, úklidu sboru, výletech. Stále se setkáváme a modlíme se za ně i za všechny, kdo pro víru trpí. Také za přátele z Polska a Německa, především z Anhaltu. Oni na nás stále myslí a finančně naše duchovní podporují. Evangelici ze Saska poskytují zase možnost lázeňské péče a rekreace u Baltu nebo v Krušných horách.

Naši partneři s námi loni oslavili 80 let od otevření našeho Husova sboru pro veřejnost. Darem přispěli k zakoupení nového kotle. Chtěli bychom letos uvést do provozu zvoničku u sboru - k loňskému rychnovskému a k celocírkevnímu letošnímu výročí.

V posledním roce se něco změnilo. Na bohoslužbách v Rychnově bývá více lidí v produktivním věku a více mužů. Na Nový rok 2020 bylo mužů 80%! V letošním roce na podzim to bude 50 let od mého kněžského svěcení.

Ohlídím se trochu nazpět, ale hlavně se dívám dopředu. Věřím, že naše církve tu má stále ještě z Boží milosti své poslání.

Alena Naimanová

Světový den modliteb

Každý první pátek v měsíci březnu se koná Světový den modliteb. Srdečně zveme k účasti v našich náboženských obcích, které setkání při této příležitosti pořádají. Tentokrát v pátek 6. března, texty připravily ženy z africké Zimbabwe. V Husově sboru ČČSH na Vinohradech (Dykova 1) je připraven program s bohoslužbou a posléze s promítáním obrázků ve Farského síni - při vzájemném sdílení a tradičním občerstvení. Účast přislíbila i paní velvyslankyně Marie Imbrová, která nám o této bohaté i chudé zemi poví mnoho zajímavého.

Zároveň se 26. 2. od 18 hodin v náboženské obci Praha - Radotín (Prvomájová 909/7) uskuteční Ekumenické setkání s modlitbami za potřeby obyvatel Zimbabwe. Jste srdečně zváni! **redakce**

Filmový klub na Vinohradech uvádí film Mučedník

„Ti, kteří následují světlo, vždycky stvoří jen temnotu.“ Robert Desnos. Veniamin, dospívající chlapec zmítaný mystickou krizí, vyvádí svou matku, spolužáky i celou školu z míry svými otázkami. Mohou dívky docházet na hodiny plavání v bikinách? Patří sexuální výchova do školních lavic? Má být teorie evoluce vyučována jako součást přírodních věd? Dospělí začnou být brzy ze striktních názorů mladíka, který uznává jen Písmo svaté, zděšení. Ale nikdo, kromě Eleny, chlapcovy učitelky biologie, se neodvážá jeho náboženskému fanatismu oponovat. (Cinemax).

Ve čtvrtek 20. února 2020, ve Farského sále (Dykova 1, Praha 10), od 19 hodin. Po projekci bude následovat diskuze.

Autor kresby: Tomáš Altman

